

УДК 351:37.091.12:005.963(477)

Механізми публічного управління наданням професійної підтримки (здійсненням супервізії) педагогічним працівникам в Україні

MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION FOR PROVIDING PROFESSIONAL SUPPORT (IMPLEMENTATION OF SUPERVISION) TO TEACHING STAFF IN UKRAINE

ТОТОЧЕНКО Тетяна Володимирівна – старший викладач кафедри освітнього менеджменту, державної політики та економіки, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

TOTOCHENKO Tetiana Volodymyrivna – Senior Lecturer, Department of Educational Management, Public Policy and Economics, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council, 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2238-8635>

DOI <https://doi.org/10.54891/2786-698X/2026-1-12>

***Анотація.** Супервізія як інструмент професійної підтримки та професійного розвитку, в процесі якого проводиться аналіз діяльності фахівця, пошук шляхів професійного зростання та підвищення якості роботи широко використовується в соціальній сфері, сфері психологічної та психотерапевтичної допомоги. В останні роки заходи супервізії активно впроваджується в сферу освіти з метою реалізації основних положень концепції «Нова українська школа», дотримання вимог професійних стандартів, подолання труднощів, сприяння професійному та особистісному розвитку педагогічних працівників, запобігання їх емоційному та професійному вигоранню. Нормативно-правовими актами в Україні визначено функції супервізії, регламентовано процедуру підготовки регіональних супервізорів, а також порядок і форми надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам, які забезпечують освітній процес на рівні початкової та базової середньої освіти. Проведення супервізій у закладах загальної середньої освіти передбачає аналіз та об'єктивну оцінку професійної діяльності вчителів, професійне консультування, допомогу в подоланні труднощів, сприяння у пошуку ресурсів особистої мотивації та напрямів безперервного професійного розвитку. Надання професійної підтримки та допомоги здійснюється виключно на*
© ТОТОЧЕНКО Тетяна Володимирівна

добровільних засадах та може проводитися в очній, дистанційній або очно-дистанційній формах. Важливим аспектом в реалізації супервізійних заходів стає функціонування механізмів публічного управління наданням професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам. Джерелами фінансування супервізії є кошти державного бюджету, місцевих бюджетів, а також інші джерела, не заборонені законодавством. На здійснення супервізії в закладах загальної середньої освіти протягом 2024-2025 рр. було передбачено кошти субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам. В статті проведено аналіз ефективності впровадження механізмів публічного управління здійсненням супервізії у сфері загальної середньої освіти та використання коштів субвенції на підготовку регіональних супервізорів, проведення супервізійних заходів. Зазначено основні напрями вдосконалення механізмів надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам.

Ключові слова: механізми публічного управління, супервізія, супервізор, супервізіант, професійна підтримка, професійний розвиток.

Abstract. Supervision as a tool of professional support and professional development, within which the analysis of a specialist's activities, the search for ways of professional growth, and the improvement of work quality are carried out, is widely used in the social sphere as well as in psychological and psychotherapeutic assistance. In recent years, supervision measures have been actively introduced into the field of education in order to implement the main provisions of the «New Ukrainian School» concept, comply with professional standards, overcome professional difficulties, promote the professional and personal development of teachers, and prevent their emotional and professional burnout. Regulatory and legal acts in Ukraine define the functions of supervision, regulate the procedure for training regional supervisors, as well as the procedure and forms of providing professional support and assistance to pedagogical workers who ensure the educational process at the level of primary and basic secondary education. Conducting supervision in general secondary education institutions involves the analysis and objective assessment of teachers' professional activities, professional counseling, assistance in overcoming difficulties, and support in identifying personal motivation resources and directions for continuous professional development. The provision of professional support and assistance is carried out exclusively on a voluntary basis and may take place in face-to-face, distance, or blended formats. An important aspect of implementing supervisory measures is the functioning of public administration mechanisms for providing professional support and assistance to teaching staff. The sources of financing for supervision include funds from the state budget, local budgets, and other sources not prohibited by law. For the implementation of supervision in general secondary education institutions during 2024–2025, subventions from the state budget to local budgets were allocated. The article analyzes the effectiveness of

implementing public administration mechanisms for supervision in the field of general secondary education and the use of subvention funds for the training of regional supervisors and the implementation of supervisory activities. The main directions for improving the mechanisms of providing professional support and assistance to teaching staff are identified.

Key words: *public administration mechanisms, supervision, supervisor, supervisee, professional support, professional development.*

Вступ. В умовах реалізації державної політики реформування загальної середньої освіти та посилення вимог до якості освітніх послуг набуває значення професійна підтримка педагогічних працівників. Ефективним інструментом професійної підтримки та допомоги педагогів є супервізія, яка спрямована на вдосконалення педагогічної майстерності, подолання труднощів у професійній діяльності, запобігання професійному вигоранню, розробку індивідуальної траєкторії особистісного та професійного розвитку. Впровадження супервізійних заходів в сферу освіти надає можливість системної взаємодії між педагогічним працівником і супервізором на засадах партнерства, довіри та рефлексії. На даний час супервізія є важливим складником професійного розвитку педагогічних кадрів у багатьох країнах світу, де вона виступає не лише формою наставництва, а й механізмом підвищення якості освітнього процесу. В Україні процес формування інституту супервізії поступово набуває системного характеру – розроблено нормативно-правову базу, визначено процедури проведення супервізійних заходів, підготовлено тренерів та регіональних супервізорів. Це відкриває нові можливості для реалізації концепції якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа», впровадження інноваційних освітніх практик та забезпечення емоційної стійкості педагогів. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного осмислення та практичного вдосконалення механізмів публічного управління процесом надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам у контексті становлення інституту супервізії в Україні.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. У сучасних наукових дослідженнях питання професійного розвитку педагогічних працівників, підвищення якості освіти та удосконалення механізмів професійної підтримки педагогів посідають важливе місце. Так дослідженню супервізії як інструменту професійного розвитку працівників в галузі освіти присвячені роботи Л. Зеленської, С. Івашнєвої, С. Толочко, Н. Зобенько та інш. Фахівці розглядають супервізію як інноваційну форму роботи, метод підтримки педагогічних працівників та водночас ефективний механізм їх професійного розвитку, професійної стійкості. На думку Н. Любченко, Н. Білик системне впровадження програм супервізії в діяльності закладів освіти сприятиме їх інноваційному розвитку, підвищенню конкурентоспроможності та професійному розвитку педагогічних працівників.

Зростання ролі педагогічного працівника у реалізації державної освітньої політики та вимоги щодо якості освітніх послуг зумовлює необхідність впровадження оновлених механізмів публічного управління освітою, в складі яких супервізія стає ключовим інструментом професійної підтримки, профілактики емоційного вигорання та професійного розвитку педагогів. Подальше дослідження супервізії є важливим для визначення її місця в системі публічного управління освітою, а також розробці та впровадженні ефективних моделей безперервного професійного розвитку педагогічних працівників.

Метою дослідження є аналіз теоретичних і практичних засад впровадження інституту супервізії в Україні, визначення ролі супервізійних заходів у професійному розвитку педагога та пошук ефективних механізмів публічного управління наданням професійної підтримки педагогам в контексті реалізації концепції «Нова українська школа».

Виклад основного матеріалу. Супервізію в сучасному освітньому контексті розглядають як інструмент професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам у впровадженні нових освітніх підходів, який сприяє вдосконаленню їхньої педагогічної майстерності, розвитку особистих та професійних компетентностей.

Розглядаючи дефініцію поняття «супервізія», зазначимо, що у перекладі з англійської супервізія (supervision) означає «оглядати зверху», тобто це бачення, яке дозволяє поглянути на проблему очима іншого – фахівця, що має високий рівень кваліфікації та практичний досвід розв’язання подібних проблемних ситуацій. У загальному розумінні супервізія є допомогою (підтримкою) досвідченого професіонала менш досвідченому колезі.

Підходи до організації та проведення супервізійних заходів суттєво відрізняються в різних країнах, разом з тим у багатьох країнах супервізія стала обов’язковою складовою підготовки фахівців-педагогів. Так, у Великій Британії супервізію розглядають як обов’язкову частину професійного розвитку вчителя, що спрямована на впровадження в освітній процес інноваційних педагогічних практик; емоційну та психологічну підтримку вчителів, а також на забезпечення якості освіти. Супервізія стала «безпечним рефлексивним простором, де процеси, що відбуваються в школах, можна розглянути цілісно» [1]. В Канаді супервізію запроваджують вже на етапі здобуття педагогічної освіти та продовжують у професійної діяльності вчителів. Зазначимо, що канадські вчителі розглядають супервізію як форму оцінювання якості їхньої роботи. У Фінляндії супервізійні заходи є ключовим елементом в системі підтримки вчителя на початку його професійної діяльності. В європейських країнах у 90-х роках ХХ століття впроваджено концепцію супервізії як самостійної професії. Водночас професійна підтримка та допомога здійснюється не тільки на державному рівні, існує багато ініціатив від неурядових організацій.

Нормативно-правовими актами супервізію в Україні визначено як «комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним

працівникам на добровільних засадах, що сприятиме підвищенню ефективності їх професійної діяльності та професійному розвитку» [2, 4]. Супервізійні заходи включають аналіз професійної діяльності педагога, професійне консультування, допомогу в розв'язанні професійних проблем, які виникають в процесі роботи, пошук ресурсів мотивації подальшого професійного розвитку, потенційних можливостей педагога, а також психологічну підтримку в запобіганні професійному вигоранню.

Закордонний досвід супроводу професійного розвитку та підтримки педагогічних працівників на даний час впроваджується в Україна рівні загальної середньої освіти. Професійна підтримка та допомога педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти є особливо актуальною в умовах реалізації державної політики реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»; Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання; впровадження оновлених освітніх та професійних стандартів; а також викликів, що стоять перед вчительством в умовах повномасштабної війни. Системне впровадження заходів супервізії на рівні загальної середньої освіти дозволить підвищити рівень якості освітніх послуг; запровадити інноваційні підходи до вдосконалення педагогічної майстерності, професійного та особистісного розвитку, розвитку лідерських якостей вчительства; стимулювати вчителів до безперервного професійного розвитку.

Метою здійснення супервізії визначено психолого-педагогічний та методичний супровід діяльності педагогів, який спрямований на професійний та особистісний розвиток, формування професійних компетентностей, що необхідні для реалізації завдань якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» та визначені професійним стандартом [5]. Крім того, проведення супервізійних заходів допоможе зменшити рівень стресу та запобігти професійному вигоранню педагогів. Супервізія як інструмент професійної підтримки виконує одночасно діагностичну, аналітичну, консультативну, наставницьку, підтримувальну та фасилітативну функції.

Досліджуючи сутність супервізії; її цілей, завдань та функцій Ю. Борисенко наголошує на важливості співпраці супервізора і супервізанта на основі цінностей «Нової української школи» [1]. Діяльності супервізора і супервізанта ґрунтується на принципах добровільності, доступності, відповідальності, людиноцентризму, академічної доброчесності, академічної свободи, об'єктивності, гуманізму, сприяння навчання впродовж життя [4]. Зазначимо, що вибір супервізора проводиться супервізантом, тому під час оприлюднення інформації обов'язково зазначається посада супервізора, на прями проведення супервізії (початкова освіта, базова середня освіта, профільна середня освіта, практична психологія, інклюзія тощо), що дає можливість вчителю здійснити свідомий вибір фахівця.

Вивчення зарубіжного досвіду проведення супервізійних заходів дозволяє зробити висновок, що результативність цієї діяльності залежить від

партнерської взаємодії супервізора та супервізіанта, дотримання принципів прогностичності та розвивального характеру супервізії. Важливим є ефективна комунікація супервізора, супервізіанта та керівництва закладу освіти, створення комфортного середовища для обговорення складних ситуацій професійної діяльності вчителя, спільного пошуку рішень щодо удосконалення педагогічної майстерності і відповідно підвищення якості освітніх послуг. Водночас продуктивність супервізійних заходів забезпечується комплексним використанням методів діалогу, консультування, спостереження, опитування, самооцінювання та рефлексії. В свою чергу, О. Стягунова систематизуючи принципи, якими керуються супервізор і супервізіант при організації та проведенні супервізійних заходів, та аналізуючи можливі форми й методи супервізійної діяльності, акцентує увагу на результатах супервізії, що мають важливе значення для подальшого «професійного вдосконалення супервізіанта» [8].

Процес формування публічних механізмів управлінням професійної підтримки та допомоги педагогам Нової української школи та впровадження інституту супервізії розпочато Міністерство освіти і науки України у 2019 році: прийнято низку нормативно-правових актів, в яких окреслено мету, завдання, основні принципи та очікувані результати проведення супервізійних заходів; визначено ключові функції супервізорів, плани та методи проведення супервізій, а також затверджено програми підготовки супервізорів та проведення супервізій [3].

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» Міністерством освіти і науки України як центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки в 2024 році розроблено та затверджено порядок надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (далі – Порядок) [4]. Порядком регламентовано процедуру здійснення супервізії у сфері загальної середньої освіти. Процедурою передбачено етапи ініціювання проведення супервізійних заходів, узгодження супервізійного супроводу з керівництвом закладу та безпосередньо вчителем, складання плану супервізії, проведення циклу супервізії та оформлення свідоцтва за результатами супервізії. При цьому ініціювати проведення супервізії може як педагогічний працівник, який усвідомлює необхідність отримання професійної підтримки на даному етапі своєї професійної діяльності, так і керівництво закладу освіти з метою підвищення рівня якості викладання, орган батьківського самоврядування для створення нових можливостей здобувачам освіти шляхом підвищення педагогічної майстерності вчителя або орган управління освітою у разі необхідності підвищення якості освітніх послуг в громаді. Форму здійснення супервізії (очно, дистанційно, очно-дистанційно) обирає безпосередньо замовник. Крім того, існує можливість проведення індивідуальної та групової супервізії.

Протягом 2019 року для здійснення професійної підтримки вчителів початкових класів, що розпочали працювати за новим державним стандартом

початкової освіти, на всеукраїнському рівні підготовлено 311 тренерів для навчання супервізорів, у 2021 році пройшли навчання регіональні супервізори та було розпочато супервізійні заходи на рівні початкової освіти.

У 2024 році Державною установою «Український інститут розвитку освіти» спільно з організаціями-партнерами: Європейським центром Вергеланда (програма «Демократична школа»), Центром освітніх ініціатив та фінансової підтримки Норвегії проведена підготовка тренерів для навчання супервізорів на рівні базової середньої освіти та навчання регіональних супервізорів. За результатами навчання на вебсайтах комунальних закладів, що здійснюють підвищення кваліфікації в регіонах, та вебсайті Державної установи «Український інститут розвитку освіти» оприлюднено інформацію про супервізорів, які пройшли навчання за програмою підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти [6], та можуть бути запрошені для проведення супервізійних заходів.

Ю. Борисенко окреслено основні переваги та виклики впровадження супервізії в Україні. Серед переваг зазначено удосконалення професійної діяльності вчителів, професійний розвиток, персоналізація підходів, підтримка педагогічних ініціатив, підвищення мотивації супервізорів та супервізіантів, розвиток лідерських якостей та підвищення якості освіти. Основними викликами є забезпечення якості підготовки та розвиток професійних компетентностей супервізорів, дотримання норм педагогічної етики та конфіденційності інформації, системна підтримка інституту супервізії державою, фінансове забезпечення, необхідність об'єктивної оцінки ефективності процесів [1].

Модель супервізійних заходів, що на даний час впроваджується у сфері загальної середньої освіти, базується на здатності педагогічного працівника проводити за допомогою супервізора рефлексію власної професійної діяльності (самооцінку) та окреслити цілі особистісного та професійного розвитку. Разом з тим, результативність супервізії залежить від особистості супервізора, його системи цінностей та професійних компетентностей, супервізор є досвідченим фахівцем у сфері загальної середньої освіти. Таким чином, для забезпечення функціонування механізму управління наданням професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти першочерговим є якісна підготовка тренерів для навчання супервізорів та безпосередньо навчання регіональних супервізорів для надання послуг супервізії на територіях.

Найбільш розповсюдженим методом, що використовується для оцінки реалізації державних програм, є моніторинг. Аналіз результатів моніторингу дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення ефективного функціонування системи надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти

в Україні. Моніторинг передбачає контроль виконання кожного конкретного заходу щодо реалізації завдань по впровадженню супервізії у сфері загальної середньої освіти. Серед основних напрямів проведення моніторингу виокреми-мо наступні: оцінка якості послуг супервізії та їх відповідність встановленим вимогам; виявлення проблем, що виникають в процесі проведення супервізії, оплата послуг надавачів професійної підтримки та допомоги. Оцінка ефективності виконання завдань здійснюється за допомогою таких індикаторів як ви-значення потреб педагогічних працівників у професійній підтримці та допо-мозі; кількість підготовлених супервізорів; кількість проведених супервізій; кількість педагогів, охоплених супервізією; форми проведення та тривалість супервізійних заходів, задоволеність супервізією замовниками тощо.

За узагальненою інформацією щодо проведеного Державною установою «Український інститут розвитку освіти» моніторингу здійснення супервізії у сфері загальної середньої освіти станом на 01.01.2025 року в Україні про-йшли навчання 2 476 супервізорів. Найбільша кількість супервізорів підго-товлено у Дніпропетровській, Вінницькій та Хмельницькій областях, най-менша – у Донецькій, Луганській областях та м. Київ (рис. 1).

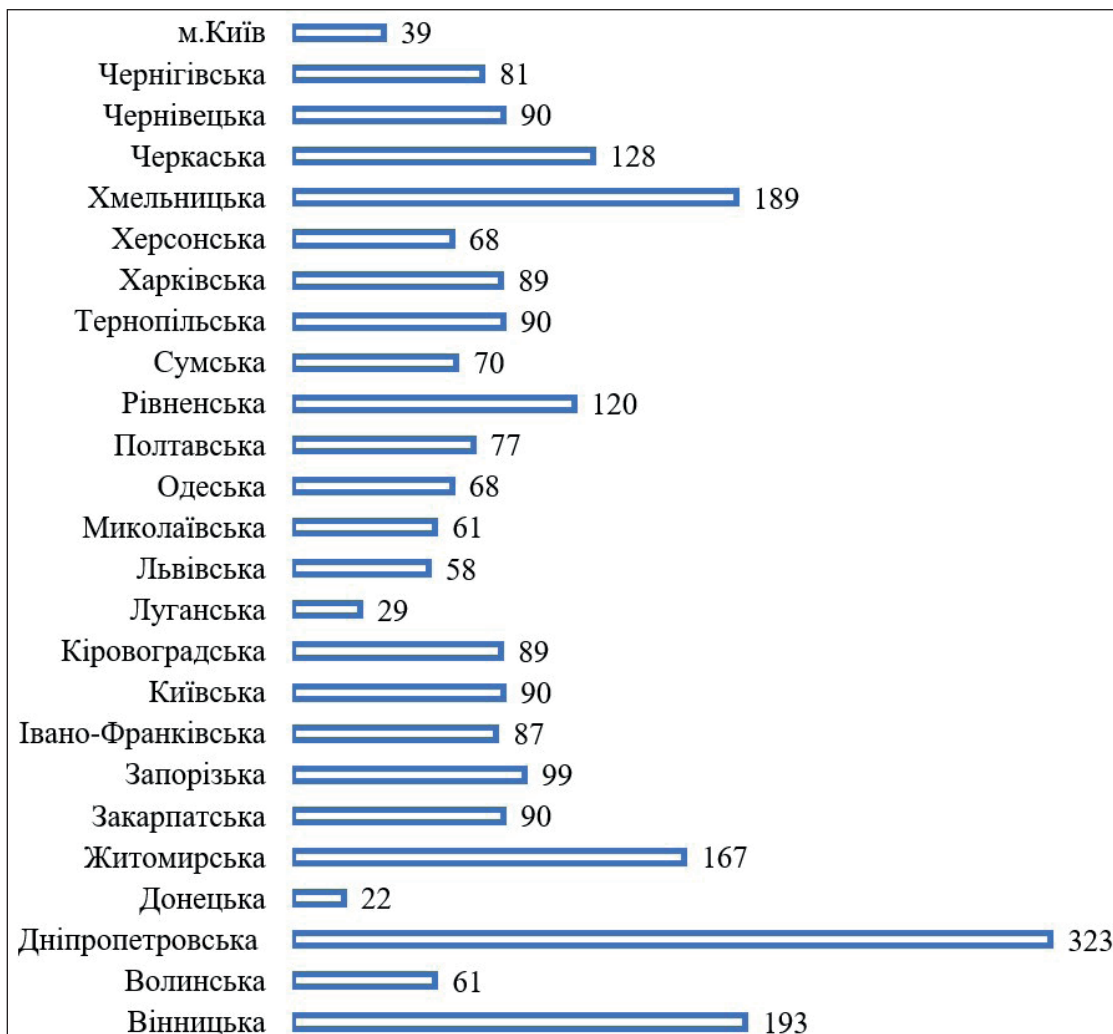

Рис. 1. Кількість підготовлених супервізорів у розрізі областей
Джерело: складено автором на основі даних [9]

Протягом 2025 року пройшли навчання та підвищення кваліфікації 2 496 супервізорів. Станом на 01.01.2026 кількість супервізорів, які готові надавати послуги з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам становить 3 369 осіб [10]. Негативним є той факт, що у 2024-2025 рр. пройшли підготовку, але не здійснили жодної супервізії 1 905 супервізора, найбільша кількість зафіксована у Хмельницькій, Житомирській, Рівненській, Вінницькій, Черкаській областях.

Незважаючи на високий рівень потреб у професійній підтримці протягом 2024 року проведено лише 427 супервізійні заходи, найбільша кількість – у Житомирській, Сумській та Харківських областях, в 11 областях України та м. Київ супервізії не здійснювались (рис. 2).

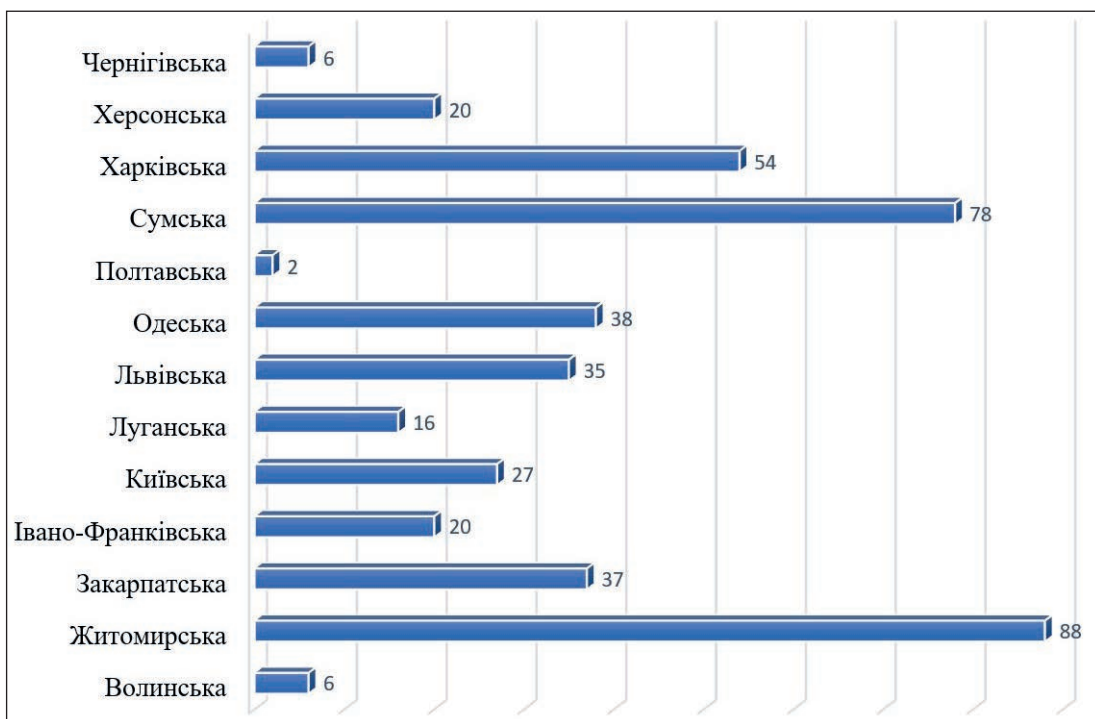

Рис. 2. Кількість проведених супервізій у 2024 році в розрізі областей
Джерело: Складено автором на основі даних [9]

Серед факторів, які негативно вплинули на рівень охоплення педагогічних працівників супервізійними заходами у 2024 році зазначимо недостатню поінформованість педагогів, обмеженість часу, відсутність додаткового методичного супроводу та необхідність доопрацювання нормативно-правового забезпечення здійснення супервізій.

На підставі даних моніторингу за 2024 рік було окреслено проблеми та визначено подальші кроки щодо вдосконалення механізмів публічного управління наданням професійної підтримки та допомоги педагогам в сфері загальної середньої освіти. Так, протягом 2025 року проведено підвищення кваліфікації тренерів супервізорів з питань організації та проведення групових супервізій, забезпечено інформаційну та методичну підтримку, розроблено методичні рекомендації щодо замовлення процедур супервізій

педагогічними працівниками у закладах, що здійснюють оплату послуг супервізії відповідно до законодавства, та їх документального оформлення [7].

Протягом 2025 року проведено 2016 супервізій, найбільша кількість – у Черкаській, Сумській, Київській та Одеській областях (рис. 3).

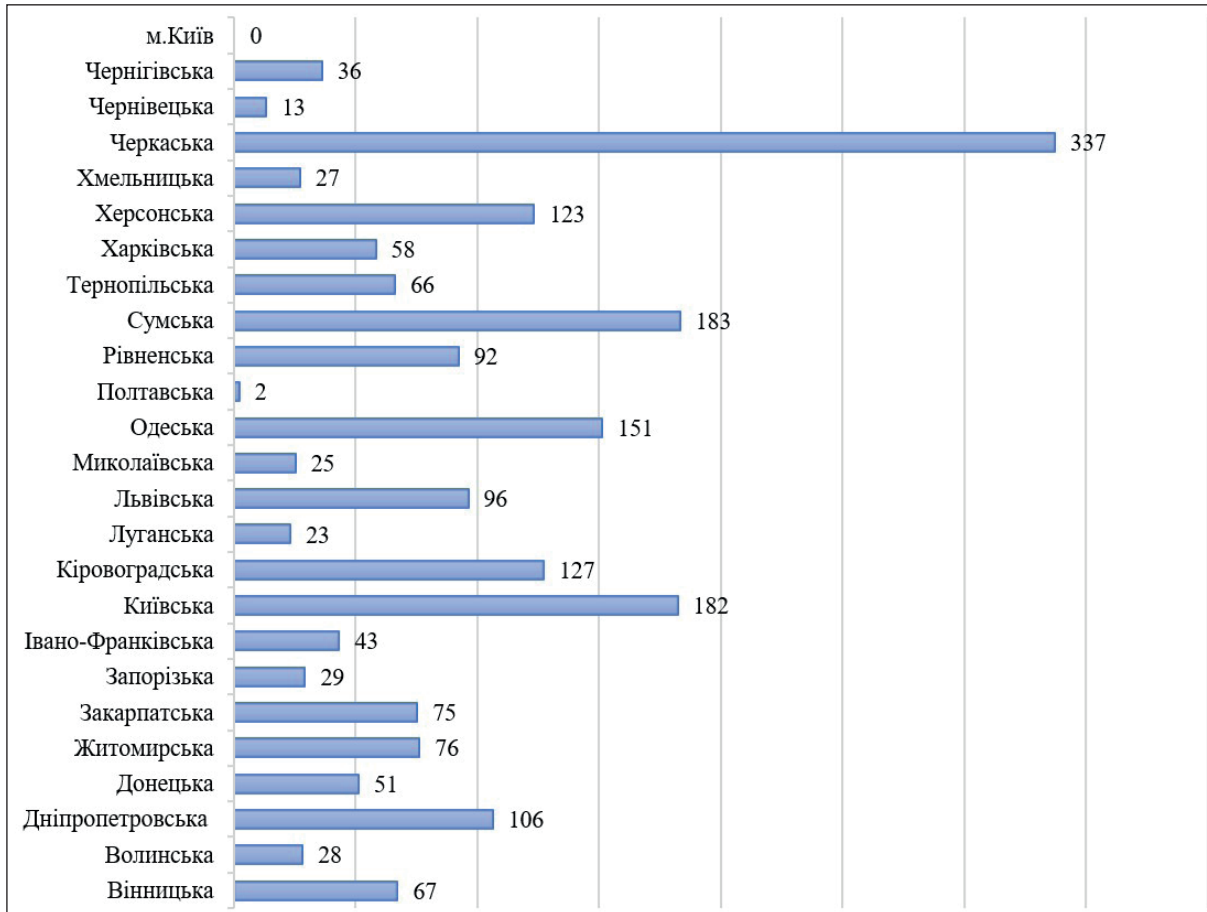

Рис. 3. Кількість проведених супервізій у 2025 році в розрізі областей
Джерело: Складено автором на основі даних [10]

Важливим елементом функціонування механізмів публічного управління є фінансове забезпечення. Згідно із законодавством оплата послуг з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам може проводитися з джерел, не заборонених законодавством: за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, коштів фізичних та юридичних осіб, власних надходжень закладу освіти, спонсорських коштів тощо [4].

Фінансування підготовки тренерів, регіональних супервізорів та проведення супервізійних заходів у сфері загальної середньої освіти забезпечується міжбюджетними трансфертами у вигляді цільової субвенції місцевим бюджетам [2]. У 2024 році на підготовку надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам витрачено 881,211 тис. грн державної субвенції, в 2025 році – 1 111,3 тис. грн. Фактичні видатки на оплату послуг супервізорів в 2024 році склали 1 823,5 тис. грн, в 2025 році – 9 601,8 тис. грн [9, 10].

Механізми розподілу субвенції, порядок обчислення оплати праці супервізорів та обсяги фінансування по регіонах визначаються Кабінетом Міністрів України. Зазначимо, що реалізація механізмів публічного управління наданням професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам відбувається шляхом планування, раціонального використання та контролю за використання бюджетних коштів.

Висновки. Супервізія у сфері освіти виступає ефективним інструментом публічного управління професійним розвитком педагогічних працівників, що поєднує елементи державної політики, управлінських технологій і педагогічної практики. Впровадження супервізійних заходів на рівні загальної середньої освіти відображає перехід від інспекційно-контрольної моделі до партнерсько-рефлексивної взаємодії, яка спрямована на розвиток потенціалу вчителя та підвищення якості освітніх послуг. Професійна підтримка виконує консультативну, аналітичну, наставницьку, мотиваційну та фасилітативну функції, сприяючи підвищенню особистісних та професійних компетентностей вчителя, психологічній стійкості, формуванню культури педагогічної взаємопідтримки. В умовах реформування системи освіти та воєнного стану проведення супервізійних заходів допомагає педагогічним працівникам адаптуватися до викликів, формує емоційну стійкість, запобігає їх професійному вигоранню сприяє особистісному зростанню та розвитку лідерських якостей впроваджувати інноваційні освітні технології.

Результати дослідження впровадження супервізії на рівні загальної середньої освіти свідчить про позитивну динаміку щодо підготовки фахівців, ефективної комунікації із замовниками послуг та як наслідок зростання кількості проведених супервізійних заходів. Разом з тим, потребує вдосконалення нормативно-правове забезпечення: вирішення питання зарахування годин супервізії до підвищення кваліфікації, механізмів планування та фінансування послуг з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам. Функціонування механізму супервізії доцільно інтегрувати в систему стратегічного планування діяльності закладів освіти, оскільки терміни проведення, форми організації та оформлення результатів відповідними документами здійснюється за погодженням з керівництвом закладу. Даний підхід сприятиме інституціоналізації супервізії як дієвого інструменту публічного управління розвитком педагогічних кадрів і забезпеченню сталості якісних змін у системі освіти України.

Список використаних джерел

1. Борисенко Ю. Ціннісні аспекти супервізії в освіті. УІРО. 2024. 13 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/12_czinnisni-aspekty-superviziyi-v-osviti.pdf

2. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»: Постанова Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2018 р. № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237-2018-%D0%BF#Text>.

3. Деякі питання організації та проведення супервізії: наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2019 № 1313. URL: <https://mon.gov.ua/npa/deyaki-pitannya-organizaciyi-ta-provedennya-superviziyi>

4. Про затвердження порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам: наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text>

5. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

6. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://surl.li/aceqin>

7. Про методичні рекомендації щодо надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти: лист Міністерства освіти і науки України від 14.10.2024 № 1/18776-24. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/metodychni-rekomendacziyi-shhodo-zdijsnennya-superviziyi-mon.pdf>

8. Стягунова О. Принципи, форми та методи супервізії. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/7_pryncyipy-metody-ta-formy-superviziyi.pdf

9. Узагальнена інформація щодо проведеного моніторингу здійснення супервізії у сфері загальної середньої освіти. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/06/uied-232-30.05.2025.pdf>

10. Узагальнена інформація щодо проведеного моніторингу здійснення супервізії у сфері загальної середньої освіти у 2025 році. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2026/02/uied-167-09.02.2026.pdf>

References

1. Borysenko, Yu. (2024). Tsinnisni aspekty supervizii v osviti [Value Aspects of Supervision in Education]. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/12_czinnisni-aspekty-superviziyi-v-osviti.pdf [in Ukrainian].

2. Deiaki pytannia nadannia subventsii z derzhavnoho biudzhetu mistsevym biudzhetam na zabezpechennia yakisnoi, suchasnoi ta dostupnoi zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» [Certain Issues of Granting Subventions from

the State Budget to Local Budgets to Ensure Quality, Modern and Accessible General Secondary Education «New Ukrainian School»]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 04 kvitnia 2018 r. № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237-2018-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

3. Deiaki pytannia orhanizatsii ta provedennia supervizii [Certain Issues of the Organization and Implementation of Supervision]: nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 18.10.2019 № 1313. URL: <https://mon.gov.ua/npa/deyaki-pitannya-organizaciyi-ta-provedennya-superviziyi> [in Ukrainian].

4. Pro zatverdzhennia poriadku nadannia profesiinoi pidtrymky ta dopomohy pedahohichnym pratsivnykam [On the Approval of the Procedure for Providing Professional Support and Assistance to Teaching Staff]: nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> [in Ukrainian].

5. Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity» [On the Approval of the Professional Standard «Teacher of a General Secondary Education Institution»]: nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> [in Ukrainian].

6. Pro zatverdzhennia Typovoi prohramy pidhotovky (pidvyshchennia kvalifikatsii) nadavachiv posluh z profesiinoi pidtrymky ta dopomohy pedahohichnym pratsivnykam (zdiisnennia supervizii) u sferi zahalnoi serednoi osvity [On the Approval of the Standard Training (Professional Development) Program for Providers of Professional Support and Assistance to Teaching Staff (Implementation of Supervision) in the Field of General Secondary Education]: nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 13.09.2024 № 1311. URL: <https://surl.li/aceqin> [in Ukrainian].

7. Pro metodychni rekomendatsii shchodo nadannia profesiinoi pidtrymky ta dopomohy pedahohichnym pratsivnykam (zdiisnennia supervizii) u sferi zahalnoi serednoi osvity [On Methodological Recommendations for Providing Professional Support and Assistance to Teaching Staff (Implementation of Supervision) in the Field of General Secondary Education]: lyst Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 14.10.2024 № 1/18776-24. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/metodychni-rekomendaciyi-shhodo-zdijsnennya-superviziyi-mon.pdf> [in Ukrainian].

8. Stiahunova, O. (2024). Pryntsypy, formy ta metody supervizii [Principles, Forms and Methods of Supervision]. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/7_pryncypy-metody-ta-formy-superviziyi.pdf [in Ukrainian].

9. Uzahalnena informatsiia shchodo provedenoho monitorynhu zdiisnennia supervizii u sferi zahalnoi serednoi osvity [Generalized Information on the Monitoring of the Implementation of Supervision in the Field of General Secondary Education]. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/06/uied-232-30.05.2025.pdf> [in Ukrainian].

10. Uzahalnena informatsiia shchodo provedenoho monitorynhu zdiisnennia supervizii u sferi zahalnoi serednoi osvity u 2025 rotsi [Generalized Information on the Monitoring of the Implementation of Supervision in the Field of General Secondary Education in 2025]. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2026/02/uied-167-09.02.2026.pdf> [in Ukrainian].

Отримано 02.03.2026

Прийнято до друку 16.03.2026

Опубліковано 22.04.2026

Received 02.03.2026

Accepted for publication 16.03.2026

Published 22.04.2026